

NOVA DOBA

Izhaja vsak torek, četrtek in sobota. — Cena: Za celo leto 36 K, za pol leta 18 kron, za četrt leta 9 K, za 1 mesec 3 krona. Posamezna številka stane 40 vinarjev. Na pismene naročbe brez pošiljave denarja se ne moremo ozirati. Naročniki naj pošiljajo naročnine po poštni nakaznici. Reklamacije glede lista so poštne proste. Ne-frankirani dopisi se ne sprejemajo. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

Uredništvo in upravnštvo se nahaja v Zvezni tiskarni v Celju, Strossmayerjeva ulica št. 3. Oglasi se računajo po porabljenem prostoru in sicer: za navadne oglase po 30 v od 1 mm, za poslana, nanašala občnih zborov, naznani o smrti, zahvale itd. 50 v od 1 mm, za reklamne novice med tekstom 2 K od vrste, Mali oglasi (največ 4 vrste) 4 K. Pri večkratnih objavah popust. Rokopisi se ne vračajo. Telefon št. 65.

IZDAJA IN TISKA ZVEZNA TISKARNA V CELJU. ODGOVORNI UREDNIK VEKOSLAV SPINDLER.

Načrt zakona o davku na vojne dobičke.

Že koncem julija t. l. je bil Narodni predstavništvu predložen načrt zakona o davku na vojne dobičke. Ni dvoma o upravičenosti takšnega davka, s katerim se obdačijo izvanredni, čisto brez posebnega dela pridobljeni, dostikrat neopravičeni dobički, doseženi v času, ko so drugi morali izpostavljati svoje zdravje in življenje. Davek na vojne dobičke je uveden dozda po krajih, ki so pripadali Avstro-Ogrski; v Srbiji in Črni gori takega zakona dozda ni bilo, dasi so tudi tam ljudje, ki so tekom vojne obogateli. Soglasno z ustrojem bivše monarhije imamo v krajih bivše Avstrije avstrijski, v Hrvatski in Slavoniji ogrski, v Bosni in Hercegovini posebni zakon o davku na vojne dobičke. Ti trije zakoni so si v marsičem različni, in namen novega zakona, o katerem bi naj sklepato Narodni predstavništvo, je, da izbrše ne enakosti in da se vse tozadevne določbe izenotijo.

Razprava o zakonskem načrtu je vsled krize, ki je v vladi nastala, ogpadla, ne dvomimo pa, da pride v najkrajšem času na dnevni red parlamenta, četudi morda v enem ali drugem pogledu — gotovo le ne bistveno — spremenjena. Zato podajemo našim cenj. bralcem glavne črte v naslednjih vrstah:

1. Vsako povečanje dohodka, doseženo v vojni dobi napram rednim dohodkom pred vojno, je podvrženo izvanrednemu obdačenju potom davka na vojne dobičke. Kot vojna leta se štejejo leta 1914—1919.

2. Ta davek plačajo a) društva, ki morajo javno polagati račune; b) fizične osebe; c) pravne osebe.

3. Društva, ki morajo javno polagati račune, morajo plačati davek na vojne dobičke od onega višjega dohodka, ki se pokaže v posameznih poslovnih letih v času od 1. 1914 do vključno 1. 1919 v primeri s povprečnim čistim dobičkom v poslovnih letih mirne dobe. Za nova društva v državi, pri katerih se mora že prvo poslovno leto smatrati kot vojno poslovno leto, se naj čisti dobiček, podvržen davku in izračunan po točki 4. tega zakona, obdači z davkom na vojne dobičke v toliko, za kolikor je isti večji nego 6% vložne glavnice, pod katero je razumeti osnovno glavnico obnem s fondi, ki so označeni v bilanci. Kot osnovna glavnica akcijskih družb se ima smatrati vplačana deležniška glavnica za dotično leto. Za družbe, ki imajo sedež izven ozemlja kraljestva SHS, pa v tem ozemlju vrše posle, se smatra kot čisti dobiček ona razlika, za katero je čisti dobiček od poslov, opravljenih na ozemlju SHS, v posameznih poslovnih letih

Peter Mrkonjič.

Konec. Mrkonjiču je moglo biti okoli 30 let. Srednjega stasa, vitek, temnih brkov, junaškega pogleda, dostojanstven, oblečen po mestno. V četi je bilo tudi tujih četašev, s katerimi je govoril v njihovem jeziku. Tako smo zaznali, da govori več jezikov. A srbski je govoril, kakor bi rožice sadil. O čemurkoli je govoril, ali karkoli je tolmačil — s svojimi umnimi izrazi je prisilil poslušalca, da ga je rad ali nerad slušal. Če je kak četaš vprašal v kaki zadevi starega četovodja ali popa, so ga napotili na Mrkonjiča, češ, on je izkušen francoski vojniki in bo najbolje vedel, kaj nam je storiti. In res; vsak Mrkonjičev svet je bil pravi pot do cilja. Z nami četaši je bil iskren, bratski od glave do pete pravi demokrat. Vseh naših četaških iger se je udeleževal. V vsem je bil veščak, v nekaterih rečeh je bil celo nenadkriljiv. Vežbal nas je z orožjem in učil, kako z njim ravnati. Posebno skrbno nam je kazal, kako treba četo razporediti in zavzeti postojanke.

Ta Mrkonjič ni bil prav nič ošaben. A očito se mu je videlo da je večjega rodu. Že sama njegova izdatna pomoč je

vojne dobe večji od povprečnega čistega dobička poslovnih let mirne dobe. (Dalje prih.)

Fin. komisar J. Satler:

Valutni problemi.

2.) Nemčija. (Dalje.)

Kakor že zgoraj omenjeno, je Nemčija umela svojo valuto dosti uspešneje ščititi nego Avstro-Ogrska. Nemčija je kot trgovska država poznala dobro sredstva, s katerimi je mogoče varovati kurz svojim devizam ter deloma iz lastnega spoznanja, deloma pa posnemajoč ukrepe ententnih držav, zlasti Angleške, ukrenila vse, kar ji je bilo spričo težavnega položaja mogoče. Vendar se Ernst Kohn, znani trgovski urednik »Frankfurter Zeitung« v svoji knjigi »Unsere Valutasorgen« zelo pritožuje nad kratkovidnostjo nemških merodajnih faktorjev, ki niso posvetili dosti pozornosti negovanju kurza nemških deviz.

Ker je pa predpogoj urejenih deviznih kurzov le urejena trgovina, ki so jo pa tudi v Nemčiji držali k tlom isti faktori, kakor smo jih že omenili glede Avstro-Ogrske, je končno tudi tam strmoglavil kurz v vratolomne nižine. Že v prvi polovici 1. 1916 je notiral šek Berlin v Švici 25% in v Nizozemski 35% pod pariteto.

Po dveh letih vojne je tudi Nemčija bila gospodarsko izmoggana, ker je skoraj vsa produkcija bila namenjena v vojni svrham, razven tega pa je bila izpodrinjena že tudi iz nevtralnih trgov, kjer bi se bila še lahko iznebila onih redkih predmetov, ki so ji preostajali doma. Vsled tega je njen izvoz padel na ničto, a izvoz iz Nizozemske in drugih severnih držav, v kolikor ga pozneje ententa ni popolnoma zabranila, se je početkom 1. 1916 in 1917 držal še vedno v znatni višini. Ker tudi Nemčija ni hotela izdati vsega svojega zlata, nego ga je v pravem spoznanju njegove veljave v vojnem času, ko bi se trgovina morala zopet razvijati, ščitila in prepovedala pozneje vsak izvoz, je vspričo teh razmer seveda tudi kurz nemške valute padel popolnoma iz ravnovesja. Razven tega je postala posest inozemskih vrednostnih papirjev, ker se je velik del istih nahajal v sovražnem inozemlju, za Nemčijo brezpredmetna. Zasluzek iz paroplovbe, ki je bila onemogočena, ker je velik del trgovskega ladjevja padel v ententne roke in tudi ni bilo več kotička na svetovnem morju, kjer bi se lahko gibale še ostale ladje, je odpadel. Tudi ni bilo mogoče najti Nemčiji v inozemstvu posojil, s katerimi bi se bili lahko začasno izravnali njeni devizni kurzi. Posojila najeta v Ameriki, Nizozemski, Skandinaviji, ki so bila po večini kratkih obrokov in neznatna po zneskih, niso mogla pomagati nemški valuti.

to kazala, a sicer je bil čisto priprostega vedenja. Priprost je bil v jedi in pijaci. Stanuje z nami četaši v kolibah, leži na igličju in praproti.

Prav kmalu smo ga vsi četaši strastno vzljubili radi njegovih vrlin in zaslug za četo in radi lepe iskrenosti in privrženosti. Vsi bi se bili radi volje zanj žrtvovali in na njegov mig poleteli v ogenj in v vodo. Z njegovim prihodom je četa oživela. Njegov ognjevit govor je vlij v nas junaško oduševljenje. Pobjeljala se nam je hrana. Četaši so dobili obleko. Dobili smo druge puške. Mesto starih kremenjač so nam dali »ostraguše«, one, ki jih ni trebalo basati od spredi. Tudi municije je bilo dovolj. On je četo preustrojil; podelil jo je na skupine po petdeset in sto ljudi. Vsaki skupini je predpostavil po enega večjega in sposobnega vodnika. Čete je opremil in razporedil ter jih razposlal na določena jim važna mesta. Za malo časa je očistil sela in sovražnika nagnal v mesta.

Nekega dne so se sestali četaši in četovodje in so se dogovorili, da si izberejo za vrhovnega vodjo Petra Mrkonjiča. Ob prekrižanem orožju smo se

3.) Italija.

Italija se je morala že takoj početkom vojne prepričati, da je dežela beračije in odvisna popolnoma od tujih držav, ki so ji donasale v deželo skoraj eno tretjino vseh predvojnih dohodkov. Razventega so izostali tam oni dohodki, ki jih je dobivala od izseljencev iz vseh delov sveta. Kljub temu, da je dobivala od svojih zaveznikov znatna posojila — sama Angleška ji je posodila menda par milijard — se kurz njenih deviz spričo silnega uvoza vendar ni mogel obdržati, ampak je padel rapidno mesec za mesecem, dokler niso italijanske devize n. pr. v Curihu dosegle 1. januarja 1917 30% pod pariteto. Podpora, ki jo je uživala Italija pri ententi, postala bode za njo pravo danajsko darilo, katerega se bode šele zavedala, ko prestopi iz vojne v mirovno dobo in preide sedanje zmagepolno in objestno razpoloženje v trpko resignacijo vsled spoznanja lastne bede. Vojna odškodnina, na katero je računala Italija v znatni meri, ne utegne biti briljantna, obresti od onih milijard, ki jih je dobila od Angleške in Amerike, pa bodo menda presegle malenkostne njene dohodka. Seveda bode skušala segati Italija po novih dohodkih in živeti na stroške onih, na razvalinah stare Avstrije nastalih držav, ki jim je oropača morje in trgovsko brodovje, iz katerega si misli kovati kapital. Teško pa se bode Italija uspešno kosala na tem polju z Angleško, Ameriko in Francijo, ki ji bodo gotovo odjedle lep košček tega kruha. (Dalje prih.)

POLITIČNE VESTI.

Pondeljškova seja Narodnega predstavništva. Galerija in lože polne. Zbornična dvorana nabitno polna. Navzočih 252 poslancev, izostalo jih je komaj 10, ki so pa povečini na konferenci v Parizu. Prvi je govoril Črnogorec Daković, ki je izjavil, da se Črnogorci do sklepa miru ne pridružijo nobeni stranki, podpirali pa bodo sedajno vlado, dokler bo delala za splošno državno korist. Za njim sta govorila radikalni disident Trifković bolj zmerno, bivši min. predsednik Protič pa ostro. Oba sta se izjavila proti sedajni vladi. Med Protičevim govorom je prišlo večkrat do ostrih besednih spopadov med radikali in demokrati, posebno ko je pričel Protič z osebnimi napadi. Njegov govor je celo med lastnimi pristaši vzbudil ogorčenje in pomilovanje. Za njim je govoril starčevičanec dr. Laginja, ki je poleg avtonomije za nekdanje avstrijske province zahteval poleg skupne vojske še posebno hrvatsko domobranstvo, kar je seveda zbudilo smeh in ogorčenje. — Demokrati disident dr. Medakovič se je kregal nad demokrati, zakaj ne gredo skupaj z radikali;

zapislegli Bogu in našemu vrhovnemu vodji, da mu bomo zvesto sledili, doktor ne osvobodimo raje. Pop Vajan je to svečano blagoslovil in izrekel molitev.

Pri četah in pri četovanju se je videl očit napredek na vse strani. Začeli smo stopati v stik in dogovor tudi z drugimi četami in četovodji v Črnihi Potokih. Začele so se skupščine in resni dogovori, na katerih smo se posvetovali, kako bi kaj bolje in sigurneje započeli.

To napredovanje krdjiških čet pa ni bilo po volji lokavi Avstriji. Na granici dolž Krajine je bila oni čas postavila jake vojne sile in povečane žandarjske patrole. In čim bi kateri četaš prešel granico, so ga že prijeli, cesar prvotno niso delali. Pravili so, da je to bilo delo Obrenovičev.

Mi smo dobro znali. Saj so nas z zanesljivih strani obveščali, da se Avstrija resno trudi, da bi ujela našega vrhovnega vodjo Petra Mrkonjiča. Črede špijonov, javnih in tajnih, so se klatile in iskale Mrkonjiča, da bi se z njim sestale, da mu povedo nekaj važnega. Drugi so zopet ponujali denar, da se jim pove, kje je Mrkonjič. Četovodje in četaši pa so molčali ko ribe in niso zinili niti bese-

protestiral pa je tudi proti agrarni reformi. Govoril je še bunjevački poslanec pop Blaško Rajič, ki je radikalcem in demokratom očital, da se jim gre le za korupcijo, za izvoznice. Nastal je tumult; zahtevalo se je od njega, naj imenuje imena; ker tega ni mogel, ga je predsednik poklical k redu. Zastopnik Jugoslovanskega kluba ni govoril. V torek se je seja nadaljevala.

Torkova seja Narodnega predstavništva. Vlada dobila večino. Na razne govore v pondeljek odgovarja obširno, toda mirno in stvarno min. predsednik Davidovič. Izjavlja med drugim, da ostane pri vladi, dokler bo mogel delati z Narodnim predstavništvom. Posl. Agatonovič (demokrat) predlaga prehod na dnevni red: Narodni predstavništvo jemlje na povoljno znanje vladno deklaracijo in prehaja na dnevni red. Pri poimerskem glasovanju je glasovalo za to 127, proti 119 članov. Jugoslovanski (dr. Korošček) klub je v celoti glasoval proti vladi.

Jugoslovanski klub je izdal na narod obsežen in pompozno oklic, v katerem pa vključ paznemu študiranju nismo mogli izslediti nobenih novih idej, razun če naj smatramo za idejo tiho jezo dr. Korošca, da se je njegova špekulacija izjalovila.

Iz Prekmurja. Zahteve prekmurških Slovencev. Madžari hujskajo. Iz Radgone poročajo: Na prvem zborovanju sosveta civilnega komisarija za Prekmurje v Murski Soboti 25. t. m. so zastopniki Prekmurja izrekli udanost in pozdrav kralju Petru in regentu Aleksandru; prosijo za osvobodjenje Sv. Gotarda z okolico; zahtevajo od skupne vlade odstranitev hrvatske uprave v lendavskem delu Prekmurja, ker hočejo imeti nedeljno slovensko upravo Prekmurja. — Razni mažaronski poštarji niso dostavili vabil članom sosveta. Mažaroni so tudi hujskali ljudi, naj se ne udeležijo seje, češ, da se bodo Madžari maščevali, če Prekmurje ne bi ostalo Jugoslaviji — Uvedena je stroga preiskava.

Prekmurci pojdejo v Beograd. Iz Murske Sobote poročajo, da pride v kratkem v Beograd deputacija iz Prekmurja, ki predloži vladi v imenu prekmurških Slovencev spomenico glede uspešne ureditve gospodarskih in političnih razmer, ki so postale vsled dolgotrajnega mažarskega in nazadnje boljševiškega terorja koruptne. Glede uprave je vroča želja prekmurcev, da se prave je vroča želja Prekmurcev, da se takozvano prleško narečje, združijo v eno upravno celoto, ki bi bila pod direktno politično upravo centralne vlade in s široko samoupravo z enim okrožnim zborom.

Jugoslavija in Romunija. Dopisnik pariškega »Žurnala« Barbie poroča svo-

de o svojem junaškem vrhovnem poveljniku. Kakor sem rekel: Četaši so ga obževali in v najhujši nevarnosti skrivali po najbolj zvestih hišah.

Tega Mrkonjič sicer ni maral. A mi četaši smo tako delali z največjo udanostjo, da svojo sijajno zvezdo, ki se nam je bila ravno pravi čas pojavila na našem motnem nebu, kakorkoli ohranimo svojim četam za občo korist in za bodoči napredek.

Ko je iskanje postalo vse živalneje, so mu četovodje in znani prijatelji svetovali, naj se umakne za nekaj časa. Pa Mrkonjič ni hotel ostaviti svoje nrejene čete. Še le ko so prijatelji videli, da ni mogoče uiti opasnosti, so ga vzeli takorekoč siloma in so ga prevedli skozi goste kordone žandarjev in špijonov, da ga očuvajo za velika dela, ki so ovenčala današnjo svobodo Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Čete so ostale tožne brez svojega vrhovnega vodje in čez nekaj časa se je naša četa razpršila kakor čebele brez matice. Nekateri čete so odšli v Srbijo, večina njih se je porazgubila po Bosni, kjer so ščitile ubogo rajo.

jemu listu o odnošajih med našim kraljestvom in Rumunijo, o katerih pravi, da so napeti vsled imperijalističnih teženj Rumunije. Kraljestvo SHS se v nobenem slučaju ne more odreči srbskemu Banatu, ki mu ga je priznala mirovna konferenca, in je odločeno, kljub vsem možnostim obdržati Banat za vsako ceno. Če Rumunija ne razume ali noče razumeti, bo naletela na odločen odpor. Srbska vojska je pripravljena na vse.

Italijani odhajajo iz Reke? Laški list »Popolo d' Italia« javlja, da zapusti Reko večina italijanskih čet. Nadomeste jih čete zaveznikov, poveljstvo nad Reko prevzame višji angleški častnik. Znani italijanski Osoinaci se je vrnil iz Pariza. Po njegovem povratku je opaziti med reškimi Lahji potrtost.

Italijani se treznijo? Vesti o odhodu Lahov z Reke se vedno bolj pojavljajo, širijo jih laški častniki sami. Laški list »Secolo« piše 20. tm. v članku, v katerem napada propagandiste iluzij, med drugim sledeče: »Čas je, da službeni listi ne zapeljujejo več italijanske javnosti v nevarne iluzije. Treba je nasprotno brez ovinkov opozoriti, da — če se ne posreči sporazum glede Reke — se ne bomo mogli braniti z londonsko pogodbo, kakor je to storil Sonnino. Pogodba veže samo Francijo in Anglijo, Amerika je pa noče priznati. Na predlog Orlandov ne velja noben sklep mirovne konference, ki ni soglasno sprejet. Sedajni položaj je, rešiti jadransko vprašanje sporazumno z Ameriko ali pa da pride do — preloma. Ker je pa slednje nemogoče — zakaj nihče v Italiji ne bo prevzel za to odgovornosti — je dobro, da se italijanski narod v drugi ne vodi v blodnjo z optimizmom brez podlage.

Na Češkem grozi izbruhni ministrska kriza. Govori se, da bi v slučaju Tusarjevega odstopa prevzeli vlado narodni socialisti.

Pri volitvah v bolgarsko sobranje je stranka Radoslavova, glavnega krivca bolgarskega vstopa v svetovno vojno, popolnoma propadla. Dobila ni niti enega glasu. Agrarci so dobili 85, socialisti 39, kumunisti 47 mandatov.

IZ KOROTANA.

Velik tabor koroških Slovencev se vrši 7. sept. ob Blaškem jezeru. Sodeluje mariborska vojaška godba.

V Velikovcu se prične z 2. okt. pouk na šolah: otvori se prvi in morda tudi drugi razred gimnazije, prvi letnik učiteljskega, deška in dekliska meščanske ter ljudske šole. Slovenski dijaški dom se je preselil iz Celovca v Velikovce. Pouk na gospodinjstvi šoli šolskih sester se prične 1. nov.

V Pliberku je 1. sept. velik letni sejem, ki ga že dve leti ni bilo.

»Mir« je začel zopet izhajati v Prevaljah. Tiska ga začasno Cirilova tiskarna v Mariboru.

MARIBORSKE NOVICE

Slovensko mestno gledališče otvori redho sezono koncem sept. 1919. Gojilo bo narodne igre, igre s petjem, veseligrig in razne drame. Ravnateljstvo otvori dramatično šolo.

Mladi Ornič — obsojen. Kakor smo svoj čas poročali, je sin Orniča iz Ptuj 19. jan. v vlaku med Špiljem in Mariborom se jezil nad domačimi Nemci, zakaj nič ne začnejo, češ zakaj pa gre na Koroškem itd. Ker je pri prvi obravnavi mož tajil, je bila v svrhu zaslišanja častnikov, ki so besede slišali, preložena. Minolo soboto se je vršila nova obravnavna, pri kateri je bil obsojen mladi Ornič na 10.000 K globe ali 3 tedne zapora.

CELJSKE NOVICE.

V nedeljo 31. tm. pop. vsi na Sokolski zlet v Laško!

Na sokolsko slavnost v Laški trgu dne 31. t. m. bo vozil posebni vlak z značajnimi voznimi cenami. Od Zagorja ob Savi bo odhajal ob 11. uri dopoldne in se bo ustavil na vseh sosednjih postajah do Laškega trga. Iz Celja bo odhajal posebni vlak ob 13. uri. Zbirališče Sokolov, Sokolice in naraščajca ob 12. uri v sedanjih sokolskih telovadnicah v Celju.

Mestno gledališče v Celju. V pondeljek 1. septembra 1919 se ponovi »Vorkašina« kot slavnostna predstava povodom shoda jugoslovanskega naprednega dijaštva. Začetek točno ob pol 9. uri zve-

čer. Predstavo vodi g. režiser Povhe iz Ljubljane, ki igra obenem tudi v vlogi starešine. Petje vodi g. Ciril Pregel. Sodeluje mastna godba.

Mestno gledališče v Celju. Generatna vaja za slavnostno uprizoritev »Vorkašina« o priliki shoda slovanskega naprednega dijaštva se vrši v soboto, dne 30. avgusta ob 8. uri zvečer v gledališču. Prosimo, da se dame in gospodje vaje točno udeležijo! — **Odbor dramatičnega društva.**

Dijaški dom v Celju. Ravnatelj ptujske gimnazije je v »Slov. Nar.« o srečnejšolski vzgoji zapisal zlate, uvaževanja vrčne besede. Vprašanje srednješolske vzgoje je pri nas zanemarejeno. Učenost sama ne zadostuje, treba tudi družabne olike. V tem oziru pa so dijaki prepuščeni sami sebi. Stanovali so v podzemskih, podstrešnih ali drugih luknjah pri raznih gospodinjah. Nekatere od njih so dobile sloves kot študentske matere, v družabnem oziru pa večinoma niso nudile dijakom nič izobražbe. Naši premožni sloji so dajali tu intam dijakom brezplačno hrano, dobival pa jo je dijak v kuhinji v družbi kuharic, hlapečev in beračev. Ali se je potem čuditi, če je ostal dijak plašljiv in se je izogibal takozvane boljše družbe? To se je nadaljevalo na visokih šolah in ko se je novepečeni doktor ali profesor vrnil v domovino, je v družabnem oziru dostikrat zaostajal za kadetom ali komijem. Njegova plašljivost se je izpremenila v trmo, ko je videl, da nezmožnejši nemški obližanec pri predstojniku več velja, kakor on s svojim solidnim znanjem. Izogibal se je olikane družbe in zahajal v zakotne beznice ter v svoji trmi gojil svojo robotost kot nekaj narodnega in demokratskega. Demokratstvo pa ni v tem, da se izobražen človek v svojem izražanju ravna po prostaku, ampak izobraženec mora dvigniti nižje sloje ter ublažiti robotosti. Druga posledica zapuščeniosti našega srednješolskega dijaka je bila, da se ni brigal za godbo in drugo umetnost ter je tudi v tem oziru ostal v svoji primitivnosti. Tako ravnatelj Vajda. Sklepa, da treba povsod skrbeti za dijaške domove, kakor so poprej Nemci v naših krajih temu posvečali posebno skrb. Razmere v Celju se tozadevno nič ne razlikujejo od razmer drugod. In vendar posvečamo tudi mi temu vprašanju pre malo pozornosti. Dijaški dom, ki sicer ni na najprimernejšem kraju in tudi ni najprimernejše urejen, ki bi nam pa vsaj začasno služil kot zavetišče dijaštva, smo izročili za rudarsko šolo. Gledati moramo nujno na to, da najdemo drug izhod. Nabrani je že precejšen fond za stavbo Dijaškega doma, na razpolago je že zemljišče na zelo lepem kraju, treba je samo zadevo resno v roke vzeti in vsaj s šolskim letom 1920-21 moramo imeti v Celju dijaški dom, zavetišče našega dijaštva, ki ga bomo imeli v Celju od leta do leta več. Zadevo morajo merodajni in poklicani činitelji nujno in širokopotezno v roke vzeti. Da se to čimprej zgodi, smo napisali te vrstice.

»Das ist nur für unsere Brüder«. V pondeljek popoldne se je peljalo skozi Celje več sto nemških vojni vjetnikov, ki jih iz Srbije v partijah pošiljajo domov v Nemčijo. Hči krtačarja Sagerja v kolodvorski ulici je prinesla na kolodvor v Celju veliko cigaret ter je z njimi te ujetnike bogato obdarovala. Tega bi ji niti najmanj ne zamerili, če bi ne bila pri tem zagrešila sledeče nesramnosti: srbski vojak, ki je transport spremljal, jo je prosil, naj mir cigareto proda, a ona se mu je odrezala: »Das ist nur für unsere Brüder!« Se le na njegovo ponovno prošnjo mu je kakor v zasmeh vrgla — eno cigareto. Smo res radovedni, ali so tej prijazni Sagerjevi rodbini bolj bratje sinovi naše države, katere kruh je, ali pa sinovi države, katera je kriva vsega strašnega gorja svetovne vojne?! Morča bi pa naša oblast vendarle gospodično Sagerjevo to poprašala?!

Obratno vodstvo državnih železnic v Celju je pričelo poslovati. Podrejeno je ravnateljstvu v Ljubljani.

400 nemških ujetnikov iz Koroškega, ki so bili pred tedni poslani od tu v Srbijo, se je minole dni vrnilo v Celje in bodo poslani v Avstrijo v zameno za 1600 naših ujetnikov, ki se tam nahajajo.

Dijaška kuhinja v Celju je sprejeta pisarne dr. Hrašovca v dveh kazenskih zadevah 30 + 10 K.

Za invalida Lojzeta Žagarja (ki je bil v civilu trgovski sotrudnik) je nabral med uradništvom tvrdeke Peter Majdič v Celju g. Anton Soršak 220 K ter jih izročil našemu uredništvu. V imenu ne-

srčneža, kateremu se je svota odposlala, izrekamo darovalcem najiskrenejšo zahvalo!

Velika tatvina usnja (o kateri smo že poročali): V noči od 11. na 12. t. m. je na tuk. kolodvoru bilo ukradenega usnja za 50.000 K tvrdeke Stössl. Po večdnevem zasledovanju se je posrečilo policijskim agentom Zeiberlu, Grajželju, Gerželju in Zlobcu priti tatovom na sled. Pri družini Umek v Zavodni so našli večjo množino skritega usnja in sicer v kleti, v posteljah in na podstrešju. Družino Umek, mater in hčeri Mašo in Angelo so oddali državnemu pravdnštvu; nadaljna preiskava je pa dognala, da sta glavna tatova Avg. Košic, roj. 1896 iz Zavodne št. 80 in Fric Pečovnik, roj. 1893 tudi v Zavodni št. 72 stanujoča. Par dni po tatvini so ljudje opazili, da sta goriimenovana iz hiše Umek naložila štiri velike zaboje ter jih pustila peljati v Štorje; tam st ajih oddala na kolodvoru, naslovljene na tvrdeko z usnjem Oswald v Zagrebu z označbo »firnež in olje«. Polic. agenta Zeiberl in Grajželj sta se peljala v Zidanmost, kjer sta zaboje še dobila, a v njih ni bil firnež in ne olje, ampak ukradeno usnje. Košic in Pečovnik sta se peljala v Zagreb, pridružil se jima je tudi Al. Mejavšek iz Gaberja, ravnatoko osumljen tatvine, in neka Ilona Grünwald, priležnica Pečovnikova. Tej četvorici še niso na sledu, pa upajmo, da kmala spravijo te nevarne tiče pod ključ.

Petje in razgrajanje ponoči — prepovedano. Po 22. uri ponoči je strogo prepovedano vsako petje in godba v privatnih stanovanjih; tudi prepevanje in razgrajanje po ulicah je najstrožje prepovedano. Prestopki se bodo občutno kaznovali.

Sestanek obrtnikov v četrtek dne 28. avgusta je kakor že napovedano v Narodnem domu. Pri tej priliki predava g. ravnatelj Marinček v mali dvorani poleg čitalnice »o obrtnem šolstvu«. Po predavanju običajna poročila in razgovor v gostilniških prostorih. Začetek predavanja točno ob 9. uri. Pričakujemo s strani obrtnikov in prijateljev obrtništva mnogoštevilne udeležbe. »Občeslovensko obrtno društvo v Celju«.

Sokolstvo.

Slovenci! V nedeljo 7. sep. poletimo v Šoštanj, da skupno s tamošnjim Sokolom proslavimo svoje osvobojenje!

Poziv celjskega Sokola v zadnji številki spopolnjujemo v toliko, da morajo priti v četrtek k redovnim vajam tudi oni netelovadci, ki se udeležijo zleta v kroju.

Celjski Sokol priredi v nedeljo, 14. septembra javno telovadbo na prostnem dvorišču mestne ljudske šole. Kot udeleženci so se priglasili ne samo sosednja Sokolska društva, ampak tudi Hrvati in Srbi, tako da obeta biti prireditev sijajna manifestacija jugoslovanske sokolske ideje. Dopoldne se vrši sprejem drnštev na kolodvoru in manifestacijski obhod po mestu, po javni telovadbi pa veselica v vseh prostorih Narodnega doma. Natančnejši spored se še objavi.

14. septembra vse na Sokolsko slavnost v Celju!

Sokol v Šoštanju se vestno pripravlja na proslavo svoje 10-letnice dne 7. septembra, združene z okrožnim zletom Celjske Sokolske župe v Šoštanj. Obisk telovadbe kaže za julij v 42 urah število 597! Treba je truda, samozatajevanja, borb in discipline - a človeku se dvigne pogum, ko vidi žive dokaze svežega in zdravega življenja narodovega. Z neomajno vero v zmago zre v tisti boj, katerega mora še prebojevati naš narod - zlasti v obmejnih krajih kakor v Šoštanju, z vsem zupanjem gleda v naraščaj, to vojsko, to krepko plemenito mladino, ki ne lenari in ne izgublja svojega časa, ampak porablja dobro svoj čas, da ujelelni svoje zdravje in plemeniti svoje težnje: v telovadnici, v ljudski knjižnici, s predavanji (samo letos jih je priredil izobraževalni odsek Šoš. Sokola pet), s pešizletji, z udeležbo na velikih sokolskih zletih (Novi sad), s prirejanjem gledaliških predstav (5), s požrtvovalnim sodelovanjem povsod, kamor ga žene klic domovine (podružnica Rdečega križa, Petrov dan za invalide, pevski zbor Čitalnice itd). In s kakim ve-

seljem izpolnjujejo zlasti oddaljeni bratje svoje dolžnosti! Po težkem delu v premogokopu skoraj dnevno k vajam v Šoštanj. Naše stremljenje se uresničuje v delu, napredku, sposobnosti za koristi naroda in človeštva! Sokolstvo je narodovo in narod je Sokolov — med njima ni mej, v njih ni razločkov. Zato mora biti dan sokolskega zleta (7. september) dan narodovega praznika; narod je poklican, da ga praznuje s svojim Sokolom! Bratje in sestre, ta dan vsi v Šoštanj! Celjska Sokolska Župa Vas kliče na okrožni zlet, kateremu klicu se z vso iskrenostjo pridružuje Šoštanski Sokol, da bo okrožni zlet v Šoštanj lepa manifestacija naše moči, da nas navda z novim navdušenjem, z novim ognjem za naše vzvišene cilje, z novim veseljem za bodoče delo. Zdravo!

DNEVNE NOVICE.

Škandal! Dobrnaska pošta je pustila svoj poštni voz na novo prepleškati — seveda zopet v črnorumenih barvah! Najzanimivejše pa je, da je od starega nemškega napisaleškar enostavno pustil črke »K. Post«! Če take stvari niso škandalozne, pa res ne vemo, kaj naj še imenujemo škandal!

Naši ujetniki v Italiji. Ministerstvo za zunanje zadeve javlja, da je na podlagi poročila glavnega tajništva mirovne konference vprašanje osvobojenja vojni ujetnikov bivše avstroogrsko monarhije rešeno na ta način, da se bodo vsi vojni ujetniki, ki so z ozemlja, katero pripade nesporno nam, takoj vrnil v domovino. Z ozirom na to so se storili že potrebni koraki za osvobojenje teh ujetnikov in se posamezni že vračajo domov.

Potujočemu občinstvu na Dunaj v orientacijo. Imel sem priliko pri povratku iz Dunaja v Jugoslavijo videti v Lipnici (kontrolna postaja Nem. Avstrije) vse polno nakupičenega blaga, ki se je odvezlo potnikom, namenjenim v Jugoslavijo, ker dotični niso imeli izvoznega dovoljenja, ali pa sploh ne vedo, da si je je treba preskrbeti. Na Dunaju izhajajo izvozna dovoljenja, kar je navedel »Slov. Narod« v 194. številki, v 1. okraju Johannissgasse 5, na podlagi prošnje opremljene s 3 K. Temu bi še dodal, da se dobe pri portirju tega urada (Staatsamt für Finanzen) za prošnje že tiskani formularji, ki jih je treba natančno izpolniti v dveh izvodih (pavzati.) Ta urad pa velja le za izvoz velikih kvantitet, ne pa tudi za malenkosten nakup, ki je namenjen le svojcem. Zato me pošljejo v Hauptzollamt Wien III. Vordere Zollamtstrasse Nr. 3. (poslopje na dvorišču v 1. nadstropju.) Tu sem dovoljenje tudi dobil ter nisem imel v Lipnici prav nobenih sitnostij. Seveda je treba tudi za uvoz v Jugoslavijo uvoznega dovoljenja, da se izognemo neprilikam v Špilju. Uvožno dovoljenje izdaje: Zastopnik centralne uprave za trgovački promet za inostranstvom, Wien I. Seilerstätte 20, II. nadstropje vrata 11. Kdor pa rabi informacije v zadevi potnih listov, naj se obrne na naš konzulat, Dunaj I. Stefansplatz 2 1. nadstropje. Zameno denarja oskrbuje kulantno menjalnica Schellhammer — Schakera Wien I. Stefansplatz, ki izplačuje polni znesek, brez odbitka. Za povratek v domovino si je treba vozne listke oskrbeti vsaj dva dni poprej. Listki se izdajejo na južnem kolodvoru pri »Vorverkaufskasse« ob delavnikih in praznikih, izzemiši nedelje, od 8.—11. ure dopoldne in 2.—4. ure popoldne. Sicer se potniku lahko pripeti, da sploh voznega lista ne dobi, ker je navadno vlak dve uri pred odhodom že »razprodan«. Rajko Vrečer.

Zakon o vseučilišču v Ljubljani je regent Aleksander podpisal. Vseučilišče bo imelo 5 fakultet.

Glavna razprava radi varaždinskih dogodkov z dne 23. jun. se vrši v kratkem pred vojnim sodiščem.

Proti nemškutarjenju naših častnikov se ostro obrača Zagrebška »Riječ SHS«. Pravi, da mnogi naših častnikov nočejo biti domovini niti toliko hvaležni, da bi vsaj v javnosti spoštovali njen jezik. List povdarja, da bo trebalo nastopiti proti tem elementom z represalijami, če se ne bodo sami zavedali svojih dolžnosti.

26. pehotni polk (srbski) je 26. tm. po 10-mesečnem bivanju v Ljubljani zapustil to mesto.

DOPISI.

Prostovoljno gasilno društvo na Dobrni priredi 31. avg. ob 15. uri v prostorih gostilne »pri Kozličku« (prej hotel Union) koncert in veselico s plesom.

Ljudska knjižnica v Št. Petru na Medvedovem selu uprizori v nedeljo, dne 31. t. l. ob 3. uri popoldne v ljudski šoli v Št. Petru dve šaljivi enodejanki in sicer: »Grajski pisar« ter »Bolševik«. Dobiček namenjen za nabavo novih knjig.

Polzela. (Iz tovarne za čreslovinski ekstrakt.) Da je tukajšno tovarniško podjetje pod državnim nadzorstvom, skoraj delavstvo ni vedelo, a spomnil ga je na to vodja soc. dem. krajevne organizacije, ki je, ne vem, ali iz lastne ljubezni do kapitalistov ali po službenem naročilu podjetnikov pobiral med delavnim časom pri delavcih podpise za odsranitev sedanjega vladnega nadzornika ter nadzorstva sploh, rekši, da je ta smrkolin (državni SHS nadzornik) podjetnikom prodal par avtomobilov ter da gosp. Kurka ne potrebuje nadzorstva, ker je itak Slovan. Seveda se je pod moralničnim pritiskom, pod katerim stoji nesamostojno, za vsakdajni kruh se boreče delavstvo, večinoma podpisalo, saj jim je omenjeni soc. vodja zatrjeval, da bodo celo tri občine, namreč Polzela, Braslovče in Gomilsko stavile na vlado enake zahteve. Imamo pa mi delavci o celi stvari vendar še nekaj drugačnih misli. Prvič: Naše mnenje je, da ni nikakor stvar slovenskega delavstva, potegovati se za dobrobit čez noč obogatelega tučca, četudi Slovana, dokler mi sami ne vemo, kam bi nesli tovarniški zaslužek blagoslovit. Drugič: Najmanj razumljivo nam je, kako se more ravno soč. agitator potegovati za bogatina, ker dosedaj mislimo, še ta ni med izkoriščanimi, in če se mu je po prvem vladnem nadzorniku res naredila kaka krivica, našel bo gotovo dovolj drugih sredstev, da se mu ista popravi. Tretjič: Ali je nadzorstvo naš podjetjem potrebno ali ne, to naj odločijo drugi činitelji. Nadzorstvo samo ni delavstvu sicer v nobeno korist, še manj pa v škodo. Toraj zakaj? . . . Sploh pa omenjeni organizator tudi drugače prav čudno postopa. Jelenova restavracija na kolodvoru kot prostor za organizacijske shode slov. delavstva je jako sumljiv. — Ali ni g. Krajncu znano, kdo je Jelen? — To je tisti Jelen, po njegovem »Hirsch«, ki je svojčas najstrastnejši deloval za štirerajnsko šolo ter za njo svoje lastno poslopje odstopil. — ki je v pričetku vojne s svojo ovadbo spravil par dijakov v zapor, ker so peli neko narodno pesem. To je tisti Jelen, ki je za časa umika na Koroškem zatrjeval, da predno preteče osem dni, bodo na kolodvoru nemški ali italijanski napisi. Ta Jelen je tista oseba, od katere izhaja gotovo največ onih, ne vemo odkod priletelih novic, ki vsak čas nanovo krožijo po Polzeli in sosedstvu: kakor o delitvi Slovenije med Nemce in Lahe, o našem roparskem vojaštvu na Koroškem itd. Torej pozor!

Rogaška Slatina. (Drobne vesti.) Veselica v prid revnim akademikom je imela naravnost sijajen uspeh. Čistega dobička je nad 17.000 K (sedemnajsttisoč kron). Vsa čast komiteju, posebno pa pokroviteljici. — V nedeljo 24. tm. je priredilo domače delavstvo na »Slaviji« veselico v prid šolski deci šol na Slatini in pri Sv. Križu. Del čistega dohodka je namenjen invalidom. — Gostov je na Slatini še vedno mnogo in vlada ves dan v kopališču živo vrvenje. Posebno pozornost vzbujajo simpatični in resni srbski častniki, med njimi general in dva polkovnika ter župan dr. Tavčar s svojo gospo in družbo. — Kopališčno uredništvo je z delom sedaj preobloženo, vendar ni med njim opaziti prave vzajemnosti. — Uslužbenice nekaterih drugih naših uradov prosimo za malo več vljudnosti. — Gospod Detišek naj nauči svojega Naca par slovenskih besed, da se ne bo režal nad svojimi vagoni v izbrani nemškutariji. — Dr. Hoisel naj vrže svoj »Gestatteter Weg« v peč. Tudi proti Sv. Križu bo treba malo pogledati. Zakonskemu paru z očali, a brez otrok bi svetovali, naj držita jezik za zobmi, saj imata pri nas toplo in mehko gnezdece, četudi ne znata slovenski. Ja, in pa šola pri Sv. Križu. Mar ni človeka, ki bi svet nekolkokrat seznanil z razmerami, ki so mišo povedano — škandal!?

Ciril-Metodova podružnica za rogaški okraj je imela v nedeljo v Rogatcu dobro obiškan občni zbor. Ker odhaja dosedanj prvomestnik g. Josip Senčar

iz Rogatca, ga je podružnica izvolila častnim članom, da mu s tem pokaže, da zna ceniti njegovo delovanje v dosedaj zagrizenem trgu. Novi odbor, sestojijo iz dr. Koltererja, Verka in učiteljice Veršič, ter namestnikov Holzinger, Schifferer, Pibernik, bo skrbel za živahno gibanje. Pristopilo je mnogo novih članov, vendar še pogrešamo marsikoga. Vabimo k pristopu.

Slov. Bistrica. Tiralico je izdala okrajna sodnija za bivšim nemškim naučiteljem Henrikom Schistom, ker je nujno sumljiv hudodelstva sleparije. Hotel je namreč v jeseni občino ogoljufati za inventar v nemški šoli, češ, da je last Schulvereina. Okrajna sodnija ga je takrat sicer na inicijativo narodnega sveta aretirala, potem pa so ga še isti dan zvečer spustili, ker se je okrajni sodnik Nemeš Pirnat (ki je še vedno vodja te sodnije) in znani dr. Murmajer bal, da nemški naučitelj ne bi mogel spati v zaporu. Sedaj pa isti Pirnat »lovi« Schista, ki se nam smeji v pest v Nemški Avstriji. Leta 1914 pa blagi Pirnat nikdar ni poklical zdravnika k našim internircem, ampak jih je lepo pustil, da so jih grizle uši in bolhe. In tak mož je še vodja jugoslovanske sodnije, kjer ima na razpolago za stanovanje 7 krasnih sob, lep vrh itd. Ali ne bi naša oblast kaj tacega privoščila poštnemu slovenskemu sodniku, ki je bil leta in leta preganjan radi svoje narodne odločnosti?

Bralno društvo v Črešnjvcu pri Slov. Bistrici vprizori v nedeljo dne 31. avg. 1916 ob 3. uri igro »Moč uniforme«. — Po igri šaljiva pošta. Ker je čisti dobiček namenjen tukajšnji knjižnici, prosijo za obilno udeležbo odbor.

Sv. Duh na Ostrem vrhu. Dne 17. t. m. se je na povabilo g. nadučitelja Alojzija Majcena zbralo v novi šoli nad 50 ljudi. G. Majcen je navzočim razložil sedanje stališče mej nasproti Nemški Avstriji. Razložil je koristi, katere bi imeli od SHS. Vsi navzoči posestniki so bili mnenja, da so gospodarsko uničeni, ako bi kat. občina Veliki Boč (Sv. Duh) in oni deli kat. občin Remšnik in Gradišče, ki so sedaj južno od demarkacijske črte, pripadle k Nemški Avstriji. V gospodarskem oziru je neobhodno potrebno, da se demarkacijska črta v toliko popravi, da pridobimo okr. cesto z Lučan v Maribor. Tudi Lučane so v gospodarskem oziru popolnoma odvisne od juga, torej od SHS. Večina tržanov to sprevidi, a so pod pritiskom mož, kateri samega sovraštva do vsega, kar je slovansko, zavračajo lastno korist. Vsi navzoči posestniki in posestnice so zahtevali, naj se vloži prošnja na okr. glavarstvo Maribor, da bi isto pri svoječasnih komisiji delalo v tem smislu. Podpisalo se jih je 49. Samo dva sta odšla, ker sta se menda bala sorodnikov v Lučanah in sta imela škodo zaradi tihotapstva. — Dne 20. avg. je izvršil tukaj cerkveno vizitacijo dekan iz Lučan, č. g. Vollmeier Lovro. Da se je temu fanatičnemu nemčurju dalo dovoljenje za prekoračenje demarkacijske črte, je nerazumljivo. V Lučanah s prižnice govori proti SHS, agitira s prižnice za »Volkswehr« etc. Še po poti k Sv. Duhu je zabavljal čez SHS. Razumljivo je, da se sprejema učiteljstvo ni moglo udeležiti. Isto je od Nemške Avstrije že od 31. marca t. l. odpuščeno. Kot ud okr. šol. sveta Arvež, je g. dekan tudi pri tem sodeloval

TRGOVINA, ORBT IN NARODNO GOSPODARSTVO.

Živinozdravnik BAŠ:

Zdravljenje živine.

Kar se piše pri nas o živinoreji, ne obravnava o tej, ampak vedno le o zdravstvu, razlaga se na dolgo in široko zdravljenje raznih bolezni, ki jih ne more spoznati živinorejec, z raznimi operacijami, kakor recimo trokoriranje, katere izvede le živinozdravnik le v najskrajnejšem redkem slučaju. Smatram to za popolnoma zgrešeno, ker z zdravljenjem se more uspešno pečati le živinozdravnik, živinorejec pa se naj briga za to, kako si pripravi najboljšo in najlepšo živino in kako jo obdrži pri zdravju.

— V poštev pride tukaj najprej vporaba zdravih in nesorodnih plemenic in plemenjakov, proti čemur se nekaj greši pri govedih, največ pa pri svinjah, ovcah in perutnini. Tri četrtine driske mladih pujskov in njihovega poginjanja povzroči sorodstvo starih, in tega in vseh slabotnih in zaostalih pujskov, jagenjčkov in perutnine se obvarujemo

s strogo pozornostjo, da ne pustimo plemeniti tudi ne v daljnem sorodstvu, ampak da vporablamo istoplemenske tuje plemenjake. V to svrhu naj kmeti izmenjavajo med seboj plemenjake, ki bodo na ta način lahko dalje časa plemenili in res koristili.

Drugič pa je treba živad izdatno krmiti in imeti vedno pred očmi, da se žival obdrži zdrava in odporna proti boleznim z rednim in obilnim krmljenjem in snago, da pa je vsako zdravilo lestrup, ki se naj ne škoduje z njim zdravi živini. Toliko mazaštva pri zdravi živini se najde po celi Sloveniji, da se ne more kmetom dovolj gosto povdariti, da ni to ne samo nepotrebno, ampak na zdravju škodljivo, da se ne obvaruje pred boleznimi s kapljicami, ki le škodujejo, če niso čista voda, ampak da potrebuje živad redno krmljenje z dobro in dovolj zdrave krme ter redno delo. Konec prih.

Furnir za mizarje. Mizarji kateri imajo hlode pripravljene za rezanje furnirja, naj to javijo Uradu za pospeševanje obrti v Ljubljani, ki je v dogovoru s »Slavonija, društvo na dionice za industrijo drva v Brodu«, da prevzame ta rezanje furnirja za ceno 20 vinarjev za kvadratni črevelj. K tem stroškom pridejo še stroški za dovoz in odvoz, ki znašajo za prevoz 1 vagona Ljubljana — Brod in nazaj 1854 kron. Rezanje furnirja se izplača le, ako se odpošlje celi vagon (10 m³) lesa, katera množina odgovarja približno 100.000 kvadratnim čevljem furnirja.

Državni proračun za upravno leto 1919/1920. Delegacija ministrstva financ je oskrbela slovenski prevod kompletne proračunske predloge t. j. ekspozé-ja, finančnega zakona s projektiranimi carinskimi ter trošarinskimi tarifi in pregleda državnih dohodkov in izdatkov. Opozarjamo čitatelje na to delo. Zlasti osnutek finančnega zakona vsebuje v davčnih in tarifaričnih, pa tudi v budgetopravnih zadevah tako važne in dalekosežne določbe, da je nujno želeti, da se javnost seznanji z njimi, predno postanejo zakon. Kdor želi publikacijo, ki bo stala 5 K in se dotiska koncem avgusta, naj javi svoj naslov delegaciji ministrstva financ v Ljubljani, Poljanska cesta 2, do 30. avgusta t. l.

Vprašanje valute in vojnih posojil. Na anketi zastopnikov vseh slovenskih zadružnih zvez (Zadružne zveze v Ljubljani, Zadružne zveze v Celju, Zveze slovenskih zadrug v Ljubljani, Zadružne centrale v Ljubljani) dne 11. tm. so bile glede ureditve valute soglasno sprejete sledeče resolucije: 1. Rešitev valutnega vprašanja smatra zadružništvo kot nujno. Izdaja tozadevnih zakonov naj se zato pospeši. 2. Dokler se valutno vprašanje ne reši definitivno, naj se prepreči preplavljanje s kronami na ta način, da se čim preje uvede nova denarna vrednost. 3. Ta nova denarna vrednota naj se zamenja za sedanjo krono v razmerju 1:1 4. Čimprej naj se uzakoni enotna davek na vojne dobičke, kateri naj se v višjih postavkah primerno poostri. Resolucije glede vojnih posojil se glase: 1. Država naj prevzame v izplačilo vojna posojila. 2. Pri tem naj varuje zlasti interese našega zadružništva in odredi, da se po zadrugah podpisana vojna posojila popolnoma likvidirajo, ker so pri njih udeleženi večinoma revnejši sloji. 3. Pri finančnih poverjeništvih naj se sestavijo posebne komisije, ki naj ugotove množino vojnih posojil; v te komisije naj se pritegnejo tudi zastopniki zadružništva.

Zadnja poročila

Nemci v Šopronju hočejo ostati pri Ogrski.

LDU. Budimpešta 26. avg. Prebivalstvo mesta Šopronj je priredilo včeraj veliko ljudsko zborovanje in je navdušeno sklenilo, ostati zvesto Ogrski, čes, da ostanejo sicer Nemci, pa na Ogrskem. Protestirali so proti nakani Nemške Avstrije, zasedi zapadno Ogrsko.

Kitajci v objemu z ruskimi boljševiki.

LDU. Moskva 26. avg. Vesti iz Sibirije pravijo, da so se kitajske čete v amurskem ozelju združile z ruskimi boljševiki in se bore skupno proti Japoncem.

Angleške čete zasedle Odeso.

LDU. Moskva 26. avg. Po tridnevnem obstreljevanju vojnih ladij se je posrečilo angleškimi četami, se izkrcati in zasedi Odeso.

Belgijski senat sprejel mirovno pogodbo.

LDU. Bruselj 26. avg. Belgijski senat je enoglasno sprejel mirovno pogodbo z Nemčijo.

Nemški socialisti odklonili splošno stavko.

LDU. Nauen 26. avg. Skupščina svetov neodvisnih socialistov in komunistov včeraj v Berlinu je odklonila predlog komunistov za splošno stavko.

Rumuni hujskajo.

LDU. Beograd 26. avg. Iz Velikega Bečkereka poročajo: Na zborovanju temišvarskih Švabov, ki zahtevajo zednjenje celega Banata z Rumunijo, sta bila, kakor se doznava, tudi rumunska ministra za finance in trgovino.

Naša delegacija v Parizu proti postopanju s trgovskim brodogojem bivše Avstro-Ogrske.

LDU. Pariz 26. avg. Delegacija kraljestva SHS je predložila mirovni konferenci protest glede razdelitve bivše avstro-ogrske trgovske mornarice. Zahteva del brodogoja za kraljestvo SHS. Pritožuje se, da se je tudi brodogoj, katerega lastniki so Jugoslovani, zaseglo kot vojni plen.

RAZNE VESTI.

Kolodvor v Pulju je v noči od srede na četrtek minolega tedna pričel goreti. Uničena je streha in prvo nadstropje. Vzrok požara ni znan.

Aretiran vohun. V Pančevu so aretirali postajenačelnika Wolfa, ki je obdolžen vohunstva v dobi avstrijskega režima.

Telefonski promet med Jugoslavijo in Dunajem, ki je bil vsled izrednih razmer začasnoma ustavljen, je zopet dovoljen.

Veliko organizacijo tihotapcev so izsledili Švici. Vtihotapljalca je v Švico bankovce in dragulje. V njej je veliko tujih državljanov.

Ostre kazni za navijalce cen pri živilih, oblekah in življenskih potrebščinah je določila poslanska zbornica Zedinjenih držav: 2 leti ječe in 5000 dolarjev globe.

»Živela Jugoslavija!« — šest mesecev ječe. V Trstu je bil 23. tm. pred vojaškim sodiščem obsojen na 6 mesecev ječe neki Zanetti, ker je ob zadnjih nemirih v Trstu klical: »Živela Jugoslavija! Dol z Italijo!«

Listnica uredništva.

Četovodja Fr. Korošec: Blagovolite se oglasiti pri meni v uredništvu!

Poslano.*

Cenjeno uredništvo »Nove dobe« v Celju. Ozirajoč se na dopis v Vašem cenjenem listu z dne 28. tm. »iz rogaškega okraja«, kateri je na moj naslov namenjen, prosim, da objavite sledeči odgovor: I. Jaz kupujem jajca po svetovni ceni, ki znaša danes za komad 1'20 K in izvažam taista v dežele z zdravo valuto, katero moram dati finančnemu ministerstvu na razpolago. Popolnoma umevno je toraj, da ne morem nakupovalne cene vrediti po okusu nekaterih rogaških zagrizencev, iz krogov katerih je izšel Vaš članek, ne, kakor se lažljivo trdi, iz delavskih krogov. II. Jaz prodajam za lokalne potrebe le malo počena sveža jajca komad po 70 vin., ubogim ljudem zastonj in imam takih take množine na razpolago, da moram z njimi krmiti svinje. III. Svetujem vpošiljatelju predmetnega članka, naj se malo bolj pobruga za razmere po svetu, ker potem bo vedel, da pomeni današnja cena 1'20 K prejšnjo ceno 12 vin. IV. Smatram pri današnjih žalostnih valutnih razmerah za zločin, če bi se ne izvažalo iz naših dežel v dežele z dobro valuto onih predmetov, katerih imamo pri nas v izobilju. V. Naj člankar ne blebeče tako neumnih stvari, namreč da se trgovec, če plača kakšno blago drago, neopravičeno obogati, pač pa je bila vnebojjoča krivica Rogačanov avstrijskega spomina, ko so od kmetov svojčas stvari skoraj zastonj kupili in potem drago prodali. VI. Naj člankar enkrat za vselej uvidi, da naš kmet ne redi danes več kuretine v ta namen, da bi bivši rogaški mogotci vse urade do najvišjih dunaiskih ministerstvih krogov podkupovali, temveč za svojo korist, ter v korist iz grozovitega tiranstva odrešene Jugoslavije. Z različnim spoštovanjem

Emerik Supanc.

* Uredništvo ne prevzame odgovornosti.

„LASTNI DOM“

registrovana kre-
dita in stavbena
zadruga z om. zav.

V CELJU
Prešernova ulica št. 15.

sprejema hranilne vloge in
jih obrestuje po (3|2|0)
tri in pol od sto

Karol Vanič, Celje Prešernova ulica št. 15. Zaloga tu- in inozemskega manufakturnega blaga.

Štev. 6806/19

Razglas.

Vse stranke, ki so dobivale do sedaj izkaznice za mleko pri okr. glavarstvu, bodo dobivale iste začeni s 1. septembrom 1919 pri aprovizaciji mestnega gospodarskega urada v Celju, kjer naj se iste ob uradnih dnevih javijo.

Mestni magistrat celjski, 23. 8. 1919,
za vladnega komisarja: Šubic s. r.

Štev. 6780.

RAZGLAS.

Opozarja se na naredbo osrednje vlade št. 590, Uradni list za Slovenijo št. 135, s katero se je izdal pravilnik za hotele, kavarne, okrepevalnice, pivnice, krčme, kuhinje in izkuhe.

Vsi hotelirji, kavarnarji in krčmarji se pozivljajo, da se strogo držijo tega pravilnika, kateri mora biti natisnjen in v vsakem lokalu nabit na vidnem mestu.

Mestni magistrat celjski, 25. avg. 1919.
Za vladnega komisarja: Dr. Fohn.

Štev. 6779.

RAZGLAS.

Opozarja se na naredbo osrednje vlade št. 604, Uradni list za Slovenijo št. 136, s katero se je izdal pravilnik o brivnicah.

Vsi brivci se pozivljajo, da se strogo držijo tega pravilnika, kateri mora biti natisnjen in v vsakem obratu nabit na vidnem kraju.

Mestni magistrat celjski, 25. avg. 1919.
Za vladnega komisarja: Dr. Fohn.

Št. 6774/19.

Razglas.

Mestni gospodarski urad bo delil sol za mesto Celje in občino okolica Celje začeni s 28. avgustom do vsejši 6. septembra 1919 po 2 kg za osebo. Vsaka stranka, ki naj prinese seboj rodbinsko izkaznico za 15. in 16. teden, dobi sol pri dotičnem trgovcu, kjer je dobila sladkor. Kilogram stane K 2'10, papirnate vrečice se računajo posebej po 10 vin.

Mestni magistrat celjski, 25. 8. 1919,
za vladnega komisarja: Šubic

Proda se hiša z gospodarskim poslojem, 3 njive, sena za eno kravo, in veliko sadnega drevja. Ana Meke, Slivnica pri Celju. 1258 1

Meblovano sobo če mogoče z uporabo glasovirja išče za takoj trgovski sodruknik. Ponudbe na upravnishvo lista. 1257 2-1

Sprejmeta se na **hrano in stanovanje** dve deklici ali dva dijaka. Na razpolago je tudi uporaba glasovirja. Vpraša se v upravi Nove Dobe. 1264 3-1

Lepo stanovanje s 3 sobami in vrtom se zamenja za večje. Pojasnila v upravnishvu. 1269 -1

Sprejme se takoj **učenec** pri Ivanu Scharner, ključavnič. mojstru v Žalcu. 1267 2-1

Skoraj nov štedilnik se po ceni proda pri Jakobu Majcen, čevljarskem mojstru na Ostrožnem št. 19. 1168 3-1

2 kozla sta na prodaj pri oskrbniku na posestvu Stermecki na Gorici. 1259 2-1

Živahne korespondence in znanja z enakimi gospodi želijo „lucifer“, „hudč“ in „skratelj“. Ponudbe na pošto ležeče. „N. N.“ 1260 3-1

Dijak II. gimn. razreda išče **stanovanje in hrano** v kaki dobri hiši. Ponudbe naj se pošljejo na upravnishvo Nove Dobe. 1263 3-1

Učitelj za hrvaščino se išče za popoldne, 3 ure na teden. Ponudbe na pisarno dr. Vek. Kukovec. 1266 2-1

Služkinja,

katera ima veselje za delo v vrtu in je v slovenskem in nemškem jeziku zmožna se takoj sprejme. Naslov v upravnishvu. 2-1

Gostilna v Nar. domu v Celju

je sedaj v dobrih rokah in zajamčeno je cenjenim gostom, da bodo vedno solidno in najboljšo postreženi. Dobra kuhinja, vedno sveže Delniško pivo in pristna štajerska vina naj zvbijjo vsakogar k nam. Sprejemajo se abonenti na hrano. Za obilni obisk se priporočata

Ivan in Ana Černe.
1204 12-2

Vabilo na vrtno veselico

ki se vrši v nedeljo dne 31. avgusta v Drešnji vasi v prostorih Antona **Kopriva** poprej **Škorjanc.** Spored: Prosta zabava, godba na lok. Vstopnina prosta. 1255 2-1

Moko, pšenico, koruzo, ječmen, rž, otrobe, fižol in druge poljske pridelke in sadje **ponudi na debelo** samo kompletni vagoni. **Ivan Dumič,** 1198 Zagreb, Zrinjevac 15. 8-5

Proda se:

lep glasovir, hišna oprava iz lipovega lesa (naravnega) 2 postelji z vlogo, 2 omari za obleko, 2 nočni omari, umivalna miza, omara s predali (starjnska z vložnim lesom). Naslov v uredništvu lista. 1231 3-3

Odprl sem hotel Beograd

dosedaj Sandwirt v **Slovenjgradcu,** kjer se nahaja gostilna, kavarna, mesarija, prenočišče, kegljišče, krasen vrt in se dobe vozovi na vse strani. Točil bom vedno najboljša vina, pivo in kavo. Vsak čas se bodo dobila mrzla in topla jedila. Imel bom vina vseh vrst v sodih in steklenicah, ter sadjevec na debelo in drobno za razpošiljanje od 56 l naprej. Za obilen obisk in naročila se priporoča

Andrej Oset, hotel Beograd,
:-: **Slovenjgradec.** 5-3

Išče se vajenec

iz boljše hiše za manufakturno trgovino z dobrimi šolskimi spričevali.

Istotam se sprejme 1239 2-2

dobra šivilja

za vsakovrstno delo. Plača po dogovoru. — Ponudbe pod »marljiv« na upravnishvo lista.

Išče se stanovanje za 17 let starega dijaka pri obitelji pod strogim nadzorstvom. Ponudbe na Zavodna št. 61. 1346 3-2

Stanovanje

iščem v mestu Celju, ali tudi v bližini mesta, dve do tri sobe s kuhinjo. **Mirna stranke brez otrok.** Eventuelno plačam tistemu nagrado, ki mi preskrbi. Cenjene ponudbe prosim pod »Stanovanje 50« na upravn. 1197 -5

GOSTILNA „BRANIBOR“

priporoča cenj. gostom najboljša domača vina ter vsak čas toplo in mrzlo kuh njo.

Za obilni obisk se priporoča

A. Robek.
244 104-59

Suhe gobe, kumno in druge deželne pridelke kupuje **Sever & komp., Ljubljana** 1250 10-2

Kuharico

srednje starosti se sprejme pod ugodnimi pogoji pri gospej Oswatisch, Te-1245 harje, graščina »Engel«. 2-2

Razglas.

Dne 30. avgusta 1919 ob 9. uri javna dražba 2 težkih in 2 huculskih žrebcev na jahalnici na Selu pri Ljubljani.

Državna žrebčarna na Selu.

1251 2-2

Vrtno mize

in stoli se po ceni prodajo. Vpraša se v kavarni »Union«, Krekov trg 5, Celje. 1243 2-2

Lepi, stari sremski oves in koruzo

ima v zalogi veletrgovina

Anton Kolenc v Celju.

1240 4-3

Garje, sibečico, kraste, lišaje uniči pri človeku in živini mazilo zoper srbečico. Brez duha in ne maže perila. 1 lonček za eno osebo 6 K. — Po pošti 7 K poštne prosto. Prodaja in razpošilja s pošto **lekarna Trnkóczy v Ljubljani, Kranjsko.** 615 34-33

Kontoristinja

mlajša moč ev. začetnica zmožna slovenščine, nemščine, po možnosti tudi hrvaščine, stroje- in tesnopisja, se takoj sprejme. Ponudbe s prepisi spričeval naj se pošljejo na veletrgovino in razpošiljalno 1233 R. Stermecki, Celje. 2-2

Miši, podgane, stene in ščurki ter ves mrčes

mora poginiti, če se vporablja moja preizkušeno najboljša in povsod hvaljena sredstva. kakor: Za poljske miši 6 K, za podgane in miši 6 K, za ščurke 6 K, posebno močna tinktura za stenice 6K, uničevalec moljev 3 K, prašek proti mrčesom 5 K, tinktura proti ušem pri ljudeh 3 K, mazilo za uši pri živini 3 K, prašek za uši v obleki in perilu 4 K, tinktura proti mrčesu na sadju in zelenjadi (uničevalec rastlin) 3 K. Pošilja po povzetju **Zavod za eksport M. Jünker,** 85 -64 **Zagreb 37, Petrinjska ulica 3.**

Knjigarna, umetnine, muzikalije Goričar & Leskovšek: Celje

Zaloga papirja, pisalnih in risalnih potrebščin na debelo in drobno.

Naznanjam cenjenemu občinstvu iz Celja in v okolici, da otvorim dne **30. avgusta t. l. mesarijo** (v hiši poprej L. Kosarjevi).

1054 2-1 **Adolf Woisk,** mesarski mojster v Celju.

Izdelovanje vseh vrst čevljev od priprostih do najfinejših po dnevnih cenah 46 104-66

Rud. Zontič
Celje (blizu kolodvora)
Kocenova ulica št. 2.

Volno

ovčjo, kupi vsako množino po najvišjih cenih **veletrgovina R. Stermecki, Celje** 1121 8-8

Trgovci mešane

stroke, drogisti, kramarji itd., sijajno zaslužijo s prodajo **Mastina** (hranilni prašek za živino in perutnino) pri kmetovalcih. Treba je pisati dopisnico na naslov: »Lekarnar Trnkóczy, Ljubljana, Kranjsko« na sledeči način: »Pošljite mi 15 zavojev (po ¼ kg) Mastina, obenem veliki lepak, oboje po povzetju za K 32'50, prosto poštne in zavojnine. 591 10-20

Ivan Ravnikar

167 104-85 **Celje**
kupuje po najvišjih dnevnih cenah:
laneno seme,
suhe gobe,
strd in vosek.

Sedlarska in tape-tarska delavnica

J. Strelec 245 104-66
Celje, Samostanska ulica št. 16.

Karol Loibner, Celje

priporoča

špecerijsko blago ter vsakovrstne barve za obleke, s katerimi si lahko vsakdo barva vsakovrstno blago sam.

242 104-63